

Utkast til møtereferat, Kraftgruppen 19. september 2025

Tid: 19. september kl 09:00-11:00, Sted: Teams

Møteleder: Berte Sollerud Helgestad

Referent: Ulf Hafselv

Sekretariatet: Eva Næss Karlsen, Mari Strømsvåg, Målfrid Baik

Til stede:

Fornavn	Etternavn	Organisasjon
Anette	Ruud	Drammen kommune
Dag	Aanensen	Drammensregionen
Haakon	Gjems	Grue kommune/Kongsvingerregionen
Ole	Næss	Hadelandsregionen
Berte Sollerud	Helgestad	Hamarregionen
Svein	Mygland	Oslo kommune - Byrådsavdeling for kultur og næring
Astrid	Landstad	Oslo kommune - Klimaetaten
Ove	Gjesdal	Ringsaker kommune
Erik	Skarshaug Gathen	Østfold fylkeskommune

Fra sekretariatet: Eva Næss Karlsen, Mari Strømsvåg, Målfrid Baik, Ulf Hafselv

Sak 1 godkjenning av innkalling og dagsorden

- Ingen kommentarer

Sak 2 Godkjenning av referat fra møte 30. januar 2025

- Ingen kommentarer – referat godkjent
- Det ble presisert at kommentarer til referatet må sendes til sekretariatet innen en uke etter det er sendt ut. Har det ikke kommet kommentarer innen det ansees referatet som godkjent.

Sak 3 Kraftløftet 2.0 i Osloregionen, Hildegunn Fallang Fagleder politikk og kommunikasjon, NHO Viken Oslo

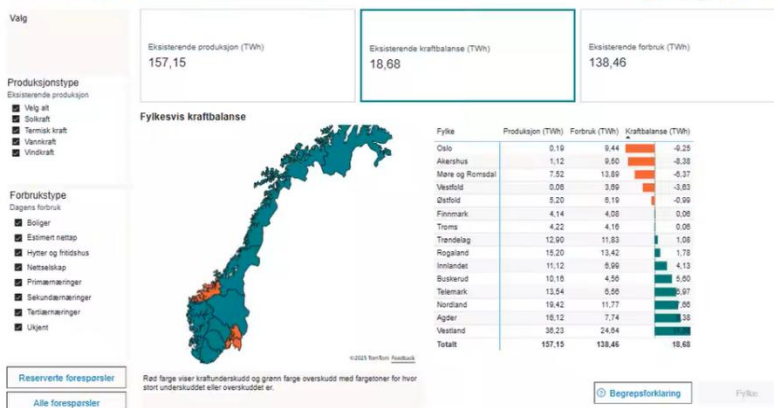
- **Hildegunn Fallang** presenterte status for Kraftløftet, et prosjekt for å øke kraftutbygging og energieffektivisering mot 2030.
- **Nasjonal kraftbalanse:** Norge har i dag et overskudd, men Oslo/Akershus har stort underskudd. Prognoser viser nasjonalt underskudd på nesten 23 TWh i 2030.
- **Utfordringer:** Kraftunderskudd kan gi store konsekvenser for næringsliv, arbeidsplasser, grønn omstilling og strømpriser.
- **Tiltak:** Kommunene må ha kraft på dagsorden, tilrettelegge for ny produksjon og energieffektivisering, styrke kommunikasjon og samarbeide om nettutbygging. Vanskelig å skape oppmerksomhet, forståelse og aksept - her kan Osloregionen avhjelpe kommunene. Si ja til utredninger, til tross for motstand = krevende.
- Viktig å ha en ambisiøs **energiplan** som strekker seg lagt fram og ser på mulighetene i kommunen, samt viktig å samkjøre med nabokommuner og regioner
- **Kjernekraft:** Ikke realistisk løsning før tidligst 2040, og svært kostbart per kWh.
- Informasjon om situasjonen finnes i presentasjonen, og ytterligere detaljer finnes på [Kraftkartet](#)
- Stort underskudd i Oslo og Akershus over 9 TWh i Oslo og omtrent det samme i Akershus forventes i 2030.

Kraftoversikt 2025:

I Oslo og Akershus: Høyt forbruk, men svært liten tilgang på kraft

Eksisterende kraftbalanse

LO Norge | NHO

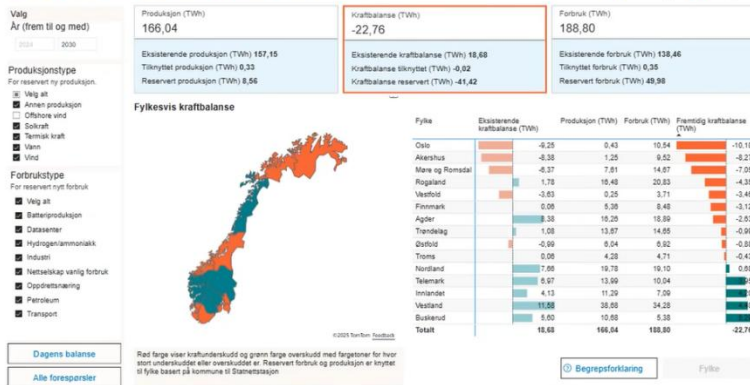

Kraftkartet – mulig å bryte ned på fylke, produksjonstype og forbrukstype: <https://www.nho.no/tema/energi-miljo-og-klima/kraftloftet/kraftloftet-pbi/>

Kraftoversikt 2030: I Oslo og Akershus: Underskuddet økt

Forventet balanse med reservert forbruk og produksjon (TWh)

LO Norge | NHO

Kraftkartet: <https://www.nho.no/tema/energi-miljo-og-klima/kraftloftet/kraftloftet-pbi/>

4

Kraftløftet 2.0

Kraftløft-program for bedrifter og tillitsvalgte

- For å få flere bedrifter til å være synlige aktører i kraftdebatten. Programmet skal øke kunnskap om bedriftens kraftbehov, nye kraftforsektorer, tiltak for energieffektivisering, og konsekvensene av manglende krafttilgang.

Opplegg for kraftplanlegging i kommuner og fylker

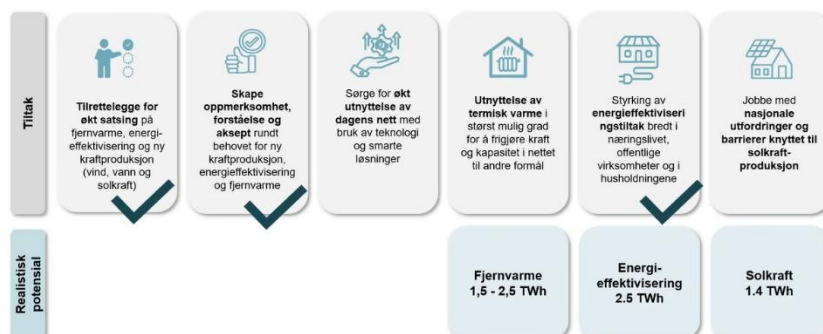
- For å bidra til økt kunnskap om kraftbehovet lokalt, oppfordre til kartlegging av arealer for kraftproduksjon, og motivere til en aktiv prosess for energieffektivisering og bruk av solkraft i egen virksomhet og bygningsmasse.

Brede politiske forlik om kraft og krafttilgang på Stortinget

- For å bidra til økt felles forståelse av kraftbehovet i Stortinget, omforent målbidde for langsiktig økt krafttilgang, og bredest mulig enighet om tiltak for økt kraft- og nettutbygging og energieffektivisering

6

Tiltak

7

Sak 4 Oppsummering energiworkshop

Hovedfunn samlet:

Politisk påvirkning

Det er ønske om at vi går sammen om politisk påvirkning for å sikre:

- Raskere nettutbygging
- Gode rammebetingelser
- Bedre insentiver
- Rammevilkårene for fjernvarme må endres slik at fjernvarme blir et konkurransedyktig alternativ ved at CO₂ avgift etc. fjernes.
- Nasjonale reguleringer og økonomiske insentiver for å stimulere fleksibilitet der markedet alene ikke gir nok trykk.
- Økt samarbeid mellom energiaktører, kommuner og forskningsmiljøer er ønsket for å utvikle og teste nye løsninger

Kompetanse

- Ønske om felles kompetansesenter/huber/ressurspersoner/verktøy/veiledning
- Webinarer, erfaringsdeling og bevisstgjøring rundt regulatoriske, organisatoriske og teknologiske aspekter.
- Lære av hverandre og dele erfaringer gjennom kraftgruppen, dele gode eksempler, maler og verktøy
- Ønske om kart ala Oslo sitt energikart
- Behov for en veileder for kommunene for å bistå kommunene med å få på plass balansert utbygging
- Ønske om en samlet oversikt over insentivstrukturer
- ABC i hvordan gå fram for å få aktører til å utnytte overskuddsenergi

Kommunikasjon

- Kommunikasjonskompetanse for å møte f.eks. "Motvind" og andre grupperinger som lobbyerer mot utbygging
- Kommunikasjon rundt implikasjoner hvis man ikke gjør tiltak

Kommentarer utover oppsummering:

- Fokus på biogass - veldig dårlig rammevilkår for produksjon og bruk. I dag blir det i hovedsak brukt på transport, blir sagt at man skal over på industri ikke noen insentiver. Andre land har andre insentiver, Danmark produksjonsstøtte
- Dette tas med inn i handlingsprogrammet i 2026 - vil gjenspeile handlingsplan
- Fungerte bra med workshop, bra deltakelse. Fint med kompetansedel

Sak 5 En-siders kommunikasjonsbrief på politisk prioriterte saker

Kommentarer til energi brief

Utbygging av nett

- Må få med at det er viktig også for eksisterende industri
- Må få fram konsekvens ved å ikke få tilstrekkelig nettkapasitet opp raskt
- Savner UFF-prinsippet - bør ha det med i utfordringen
- Savner løsninger til å utnytte eksisterende nett bedre
- Avlastende tiltak på nettet - bruk av reststrømmer - avfallsdamp fleksibilitet, fjernvarme
- Sammenheng mellom areal og kraft - kan Osloregionen kartlegge næringsområder og næringsparker – siden dette er konkrete områder for kraftbehov og dermed kraftutbygging
- Både transmisjonsnettet og regionalnettet må forbedres, eksisterende nett utvikles i tillegg til at nytt bygges
- Punkt 1 linje to er det ifht føring til industri eller fra produksjon? Må gjøres tydeligere.
- Må kreve pro-aktiv finansiering.

Høringssvar fra Østfold -

<https://einnsyn.no/api/v2/fil?iri=https://prod02.elementscloud.no/de7781b1-8d04-4008-aa0c-55fa441>

Energifleksibilitet

- Viktig at det er fleksibilitet innad i en næringspark enkelt - i dag vanskelig
- Strømnettet er dimensjonert for den kaldeste timen i året, hvordan utnytte eksisterende nett bedre? 90 % av tiden er det god kapasitet i nettet.
- Ha med avlastende tiltak – bioenergi, fjernvarme, geotermoser etc
- Andre energiformer som samspill godt
- Fleksibilitetsmarkedet - mangler mye her - kommet kort nasjonalt. Burde være bedre samspill mellom Statnett og lokale energiselskaper
- Tilknytning på vilkår bør det inn her? - legge mer trykk på det
- Skal alle få kraft som vil ha det? – Regler for prioritering?
- Bør vi se på tildelingskriterier - bør få på plass andre enn modenhets, samfunnskritiske. Det er satt i gang arbeid nasjonalt.

Ny fornybar kraftproduksjon

- En setning rundt at vi forholder oss til kommunegrenser
- Ikke mangel på initiativer, men politikerne står i en spagat - sterk motstand mot - hjelp i å trygge de
- Utredning i Søndre Østfold (se link over)
- Kommunikasjon for å skape en bredere forståelse er krevende
- Trenger mer av andre fornybare energiformer - et totalt energisystem
- Nettselskapene har plikt til å behandle søknader, men bør kanskje ta en rask screening om aktuelle søknader er for langt fra brukere eller eksisterende nett. Vil være god hjelp for politikernes beslutninger.
- Miljødirektoratet er gode på kommunikasjon rundt dette - minimere arealbruk, men energi er et prioritert område
- Er fjernvarme nett tatt med?

Energieffektivisering

- Kraft og energibehov
- Påvirke at det blir sterkere støtte til privatmarkedet for effektivisering – Enova.

- Kommunikasjonskampanje – trenger utrulling av moden teknologi til massene
- OR lage en veldig god kommunikasjonspakke – prosjekt Orbify?
- Sterkere krav til energieffektiviseringsløsninger ved nye bygg

Sak 6 Arrangement om nett-tariffer

- Astrid har hatt et lignende seminar i gruppe for klima
<https://www.klimaoslo.no/nettleie-for-lading/>
- Seminaret vil være et samarbeid av energistasjonsprosjektet og med grønt land transportprogram. Relevante aktører som kan belyse situasjonen inviteres.
- Viktig å få med politikere
- Hvem setter rammebetingelsene - RME og nettselskapene? De må være tilstede (blir invitert)
- Kommentar fra Dag - I Norge bestemmes nettariffen slik at nettselskapene får dekket sine kostnader og en rimelig avkastning, men det er Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) som fastsetter inntektsrammene for hvert enkelt nettselskap. Nettselskapet fastsetter deretter selve nettleien basert på denne rammen, som regulerer hvor mye inntekter de kan hente inn. Stortinget fastsetter også satser for avgifter som forbruksavgiften, som blir en del av nettleien.

Sak 7 Orientering om interreg-søknad – ORBIFY

- Oslo-regionen deltar i Interreg-søknad om prosjekt for rask og fornybar energiomstilling, med fokus på forankring i befolkning og politisk lederskap.
- Treårig prosjekt fra 2026 – 2029. 2,5 mill i interreg midler i prosjektperioden må matches med tilsvarende i egeninnsats
- Søknadssvar i desember.

Osloregionen

Interreg ÖKS-søknad 12. september: ORBIFY - Osloregionen, Råde, BJØRK Innovation, Fyrbodals kommunalforbund: fornybar energi og grøn samhandling

- Prosjektperiode: 3-årig prosjekt, 01-2026-01-2029
- Budsjett, Osloregionens andel: 5 mill, 2,5 mill interreg-midler
- Prosjektpartnere: Bjørk Innovation (lead), Fyrbodals kommunalforbund (14 kommuner), Osloregionen IPR (65 kommuner), Råde kommune
- Bakgrunn/utfordring:
 - **Sverige og Norge delar målet om en snabb og hållbar energiomstilling.**
 - I Sverige ligger fokus på att attrahera storskaliga industriinvesteringar baserade på fossilfri el, ofta via havsbaserade vindparker och solparker.
 - I Norge er utmaningen att möta ett förväntat kraftunderskott, särskilt i södra delen och Osloregionen, genom att stärka lokal produktion och beredskap.
 - Samtidigt är **folklig förankring och politiskt ledarskap en gemensam nyckelfråga** - utan stöd från invånare och beslutsfattare blir omställningen långsammare och dyrare.

Osloregionen

Prosjektmål og arbeidspakker

- Prosjektets mål: Det kortsiktiga målet er att **främja förutsättningarna för ökad distribuerad förnybar energiproduktion genom ökad folklig förankring**, och på längre sikt **bidra till ökad förnybar kapacitet, minskade utsläpp och stärkt kommunal handlingskraft**.
- Arbeidspakker:
 1. Prosjektledning og kommunikation (BJØRK Innovation som lead partner, med Fyrbodals, Råde og Osloregionen som aktive partners).
 2. Analys og kunskapsbas (jämförelser av governance, tillståndprocesser og regelverk, samt produktion av faktabaserat informationsmateriale för kommuner).
 3. Pilot i Råde kommune (praktisk test av metodik og affärsmodell).
 4. Kunskapsdelning og kapasitetsbyggande (workshops, studiebesök, peer learning og slutkonferens).

Sak 8 Handlingsplanprogram for 2026

Berte foreslo å ta med innspill fra møtet totalt sett inn i vurderingen av handlingsprogram og at samtlige i møte står fritt til å spille inn til sekretariatet.

Sak 9 Runde rundt bordet

- Deltakerne orienterte om lokale prosjekter: energiutredninger, kartlegging av solarealer, biogass, energikart, energieffektivisering, og strategier for næringsarealer.
- Flere kommuner jobber med egne energiplaner og samarbeider om felles løsninger.

Dag, Drammensregionen

- Energiutredning, fått midler fra fylket, forprosjekt - hva er mulig å påvirke lokalt og regionalt
- Bruker eksisterende kunnskapsgrunnlag
- Målgruppe politikere, plan og næringsaktører i kommunen
- Koble det tett opp mot arealer
- En rapport for Asker og Drammensregionen

Erik, Østfold fylkeskommune

- I Østfold gjennomføres det en kartlegging av grå arealer for bakkemontert sol, involverer kommuner, grunneiere, energiselskaper - ferdigstilles i november
- Grønn frivillighet - lag og foreninger kan få gratis energirådgivning 50 lag og foreninger, penger fra Sparebankstiftelsen
- Jobber tett med industrien støttet av klimasats, enkeltvis og på tvers
- Østfoldrådet - delprosjekt påvirkning av rammevilkår for raskere nettutbygging

Svein, Oslo

- Karbonfangst prosjekt på Klemmetsrud - godt i rute 0,5 mrd investering positive milepæler

Astrid, Oslo

- Energikart i Oslo er lansert i vår - se chat jobbes nå med å få det implementert i saksbehandling - <https://experience.arcgis.com/experience/4bedb2c0da7a4915ade9781879648781/>
- Fått mange henvendesler fra andre kommuner - tatt kontakt med NVE for at det skal kunne fungere for andre
- Pågående prosjekt - energinøkkelen - planleggingsverktøy
- Spennende møte om lagring av energi og fleksibilitet på mandag i Næring for Klima

- Jobber med å få inn energi som tema i ny revidert Regional plan for areal og mobilitet i Oslo og Akershus.
- Oslo har videreutviklet piloten for utnyttelse av kommunale laster i fleksibilitetsmarkeder, og ser blant annet på å tilby kommunal ladeinfrastruktur i fleks-markedet

Anette, Drammen

- Sterkt samarbeid med Fredrikstad med temaplan for energi
- Kartlegging av grå arealer for sol
- Støtte til energikart - hva må kartlegges lokalt hva skal gjøres fra NVE

Ole, Hadelandsregionen

- Biogass - behov for å gjøre noe med anlegget. Det skal satses mer på biogass hvor avfallsselskapet skal eies av de skal opp i kommunestyre – Det skal investeres 240 mill - biogass, biogjødsel gass til biler

Haakon, Kongsvingerregionen

- Kongsvingerregionen – det er vedtatt energistrategi alle kommunestyre i regionen i juni
- Det jobbes med rullering av næringsstrategi - utredning for egnede områder for kraft - spennende jobb.
- Innlandet fylkeskommune jobber med høring på vind og solkraft i oktober - energi og arealstrategi vil se på den

Ove, Ringsaker

- NVE jobber nå med konsekvensutredning på to store solkraftverk 4700 dekar - 250 GWh
- Jobber med masterplan for to næringsarealer, energi en del av det på ett av disse områdene så har Havila kjøpt tomt
- Åpnet fyllestasjon for flytende gass og hurtiglading for tungtransport på Rudshøgda

Berte, Hamarregionen

- Jobber med energistrategi i Løten og Hamar
- Jobber med Havila for oppstart og ferdigstilling av avtaler for biogass anlegg på Heggvin
- Fokus på å realisere industriell symbiose på Heggvin - enklere å prate om enn å gjøre. Hvem skal eie infrastruktur, forretningsmodell og strømmer. Skal søke Innovasjon Norge om et prosjekt
- Innlandet fylkeskommune - jobber videre med felles innretning for raskere nettutbygging

Sak 9 Aktuelle høringer

- Ble ikke tid til denne saken, men deltakere ble bedt om å melde inn i chat eller til sekretariatet.

Sak 10. Andre orienteringssaker

- Ble ikke tid til saken

Sak 11 Eventuelt

- Ble bestemt at vi skal komme med forslag til nye møtetidspunkt for 2026